

Research Paper

The Causal Relationship between Self-Compassion and Civic-Academic Behaviors: The Mediating Role of Parental Autonomy Support

Bahman Kord*¹, Masomeh Mansori²

1. Assistant Professor, Department of Psychology, Mahabad Branch, Islamic Azad University, Mahabad, Iran

2. M.A. in General Psychology, Mahabad Branch, Islamic Azad University, Mahabad, Iran

Citation: Kord B, Mansori M. The causal relationship between self-compassion and civic-academic behaviors: The mediating role of parental autonomy support. Quarterly Journal of Child Mental Health. 2019; 6(2): 145-157.

<http://dx.doi.org/10.29252/jcmh.6.2.13>

ARTICLE INFO

Keywords:

Self-compassion,
parental autonomy
support,
civic-academic behaviors

Received: 5 Dec 2018

Accepted: 14 Apr 2019

Available: 17 Aug 2019

ABSTRACT

Background and Purpose: Civic-academic behaviors provide the context of cooperation and participation in social interactions and are influenced by the antecedent variables of self-compassion and parental autonomy support. This study aimed to investigate the causal relationship between self-compassion and civic-academic behaviors with the mediating role of parental autonomy support.

Method: This study was a correlational research of descriptive design. The study population consisted of all ninth and tenth grade students of Mahabad city in the academic year 2016-2017, among whom 645 students were selected by multistage cluster sampling method. The instruments of the study consisted of *Neff's Self-Compassion Scale* (2003), *Civic-Academic Behaviors Scale* (Golparvar, 2010) and *Perceived Parenting Styles Survey* (PPSS) (Grolnick, Deci, & Ryan, 1997). Data were analyzed by structural equation modeling and AMOS software (version 24).

Results: According to the structural equation model, relationships between variables had an acceptable fit and the results showed that there was a significant relationship between self-compassion and civic-academic behaviors ($p < 0.01$), self-compassion and parental autonomy support ($p < 0.01$), as well as parental autonomy support and civic-academic behaviors ($p < 0.01$). Findings indicate that self-compassion and parental autonomy support predict and explain 30 % of variance in civic-academic behaviors and self-compassion predicts 20% of variance in the parental autonomy support ($P < 0.01$).

Conclusion: Based on the results of this study, parental autonomy support plays a significant mediating role in the relationship between self-compassion and civic-academic behaviors and facilitates the prediction of parental autonomy support in students. Therefore, training and enhancing self-compassion and parental autonomy support skills can enhance the academic performance and healthy social behaviors in students.

* **Corresponding author:** Bahman Kord, Assistant Professor, Department of Psychology, Mahabad Branch, Islamic Azad University, Mahabad, Iran.

E-mail addresses: Kord_b@yahoo.com

2476-5740/ © 2019 The Authors. This is an open access article under the CC BY-NC-ND license

(<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>).

رابطه علی خودشفقت‌ورزی با رفتارهای مدنی - تحصیلی دانش‌آموزان: نقش میانجی حمایت خودمختاری والدینی

بهمن کرد*^۱، معصومه منصوری^۲

۱. استادیار گروه روان‌شناسی، واحد مهاباد، دانشگاه آزاد اسلامی، مهاباد، ایران

۲. کارشناسی ارشد رشته روان‌شناسی، واحد مهاباد، دانشگاه آزاد اسلامی، مهاباد، ایران

چکیده

مشخصات مقاله

کلیدواژه‌ها:

خودشفقت‌ورزی،
حمایت خودمختاری والدینی،
رفتارهای مدنی - تحصیلی

زمینه و هدف: رفتارهای مدنی - تحصیلی زمینه همکاری و مشارکت را در تعامل‌های اجتماعی فراهم می‌آورند که به وسیله متغیرهای پیش‌بینی مانند خودشفقت‌ورزی و حمایت خودمختاری والدین تأثیر می‌پذیرد. هدف پژوهش حاضر بررسی رابطه علی خودشفقت‌ورزی با رفتارهای مدنی - تحصیلی دانش‌آموزان و نقش میانجی‌گری حمایت خودمختاری والدینی است.

روش: روش تحقیق توصیفی و از نوع همبستگی است. جامعه آماری این پژوهش تمام دانش‌آموزان پایه‌های نهم و دهم شهر مهاباد در سال تحصیلی ۹۶-۱۳۹۵ بود که با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای چندمرحله‌ای، تعداد ۶۴۵ دانش‌آموز انتخاب شدند. ابزارهای مورد استفاده شامل پرسشنامه خودشفقت‌ورزی نف (۲۰۰۳)، پرسشنامه رفتارهای مدنی - تحصیلی گل‌پرور (۱۳۸۹)، مقیاس سبک‌های والدگری گروئنیک، دسی و ریان (۱۹۹۷) بود. داده‌ها با استفاده از مدل معادلات ساختاری و نسخه ۲۴ نرم‌افزار ایموس تحلیل شد.

یافته‌ها: بر اساس مدل معادلات ساختاری، روابط بین متغیرها از برازش قابل قبولی برخوردار بود و یافته‌ها نشان داد که روابط بین خودشفقت‌ورزی با رفتارهای مدنی - تحصیلی ($p < 0/01$)، خودشفقت‌ورزی با حمایت خودمختاری والدینی ($p < 0/01$)، و حمایت خودمختاری والدینی با رفتارهای مدنی - تحصیلی ($p < 0/01$)، معنی‌دار است. یافته‌ها حاکی از آن است خودشفقت‌ورزی و حمایت از خودمختاری ۳۰ درصد واریانس رفتارهای مدنی - تحصیلی و خودشفقت‌ورزی ۲۰ درصد از واریانس حمایت از خودمختاری را پیش‌بینی و تبیین می‌کند.

نتیجه‌گیری: بر اساس نتایج پژوهش حاضر، حمایت خودمختاری والدینی در رابطه بین خودشفقت‌ورزی و رفتارهای مدنی - تحصیلی دانش‌آموزان نقش میانجی‌گری معنی‌داری دارد و باعث تسهیل بیشتر در پیش‌بینی رفتارهای مدنی - تحصیلی دانش‌آموزان می‌شود؛ بنابراین، آموزش و ارتقای خودشفقت‌ورزی و آموزش مهارت‌های حمایت خودمختاری والدینی می‌تواند بهبود عملکرد تحصیلی و سلامت رفتارهای اجتماعی دانش‌آموزان را فراهم سازد.

دریافت شده: ۹۷/۰۹/۱۴

پذیرفته شده: ۹۸/۰۱/۲۵

منتشر شده: ۹۸/۰۵/۲۶

* نویسنده مسئول: بهمن کرد، استادیار گروه روان‌شناسی، واحد مهاباد، دانشگاه آزاد اسلامی، مهاباد، ایران.

پست الکترونیکی: Kord_b@yahoo.com

تلفن: ۰۴۴-۴۲۳۳۳۰۰۰

www.SID.ir

مقدمه

رفتارهای مدنی^۱ از دیرباز مورد توجه پژوهشگران عرصه‌های مختلف روان‌شناسی و جامعه‌شناسی بوده است و توجه پژوهشگران به ویژه در سال‌های واپسین قرن بیستم به این متغیرها معطوف شده است. رفتار مدنی را "الگوهای رفتاری که بافت اجتماعی و روانی انجام تکلیف و وظایف را مورد حمایت قرار می‌دهد" تعریف کرده‌اند (۱). نمونه بارز چنین رفتارهایی یاری‌رسانی، نوع‌دوستی، جوانمردی، فضایل شهروندی، وظیفه‌شناسی، و مشارکت فراتر از نقش‌های رسمی است که معمولاً رضایت و تداوم تعهد به دنبال دارد (۲). زمانی که رفتارهای مدنی درباره دانش‌آموزان مورد مطالعه قرار می‌گیرد، این مفهوم را تحت عنوان رفتارهای مدنی - تحصیلی^۲ معرفی می‌شود.

رفتارهای مدنی - تحصیلی به رفتارهایی اطلاق می‌شود که ماهیتی ارادی و اختیاری دارند و جنبه رسمی و تعریف شده در شرح اعمال و رفتارهای تحصیلی فراگیران ندارند، که به واسطه تعامل جویی اجتماعی انسان، همراه با انگیزه‌های نوع‌دوستی، یاری‌رسانی، مشارکت فراتر از نقش‌های رسمی و مشارکت در اجرای قوانین، مقررات و رسوم آموزشی به اجرا در می‌آیند. همچنین لازم به ذکر است که بهبود عدالت آموزشی که نتایج رفتارهای مدنی - تحصیلی در فضای آموزشی است، می‌تواند کاهش میزان فرسودگی یادگیرندگان را به دنبال داشته باشد (۳ و ۴)؛ به عبارتی دیگر، منظور از رفتارهای مدنی - تحصیلی، رفتارهای اخلاق‌مدارانه‌ای است که افراد داوطلبانه و بر اساس ندای وجدان و فطرت خویش در انجام کار خود رعایت کنند، بدون آن‌که الزام خارجی داشته باشند. به همین ترتیب، رفتارهای مدنی با تقویت سلامت معنوی ارتباط دارد و افراد با توانایی‌ها و اخلاق مدنی - تحصیلی می‌توانند عهده‌دار مسئولیت‌پذیری اجتماعی و تأمین سلامت عمومی اقشار جامعه باشند (۵).

رفتار مدنی - تحصیلی کیفیت فعالیت‌ها را بهبود می‌بخشد، به علاوه این‌گونه رفتارها در محیط‌های آموزشی منجر به الزامات

بیشتری برای همکاری و مشارکت می‌شود. رفتارهای شهروندی مانند وظیفه‌شناسی، فداکاری، و مشارکت مدنی نوسان و تنش‌ها را در تعامل‌های اجتماعی کاهش می‌دهند به شکلی که این ویژگی‌ها حمایت بیشتری را برای دوستان فراهم می‌آورند. یافته‌های پژوهشی نشان می‌دهند این رفتارها می‌توانند عملیات کارآمدتری در فرایند فعالیت‌های آموزشی فراهم سازند و باعث افزایش اثربخشی فعالیت‌های تحصیلی و کاهش فرسودگی و خستگی تحصیلی یادگیرندگان شوند (۶ و ۷). در نتیجه رفتار مدنی - تحصیلی باعث ارتقا و بهبود کیفیت زندگی می‌شود و از سویی دیگر، مشارکت مدنی منجر به بهبود و افزایش تعامل بین همسالان می‌شود. این رفتارها سطوح بالای رفتارهای توجه، احترام و روحیه گروهی را در میان همسالان تقویت می‌کند و به جای بحث و مشاجره با همدیگر ممکن است زمان بیشتری را بر روی اهداف بهره‌وری و کارایی گروهی صرف کنند و همچنین بهبود روابط حمایتی و دوستانه در میان همسالان و فضای مثبت کاری با بهداشت روانی ارتباط تنگاتنگی دارد. در همین راستا، یافته‌ها نشان داد رفتار مدنی - تحصیلی با تحلیل رفتگی، عدم کارایی، و تنیدگی تحصیلی ارتباط منفی دارد (۸).

البته شایان ذکر است اگر والدین حمایت‌گر برای فعالیت‌های فرزندان خود ارزش قائل شوند، آنها را برای حل مسائل تشویق کنند، حق شرکت در تصمیم‌گیری‌ها داشته باشند و روابط درون خانواده بر اساس احترام و آزادی انتخاب و دادن حق تصمیم‌گیری استوار باشد، به احتمال قوی زمینه لازم برای بروز رفتارهای مدنی - تحصیلی در فرزندان پرورش می‌یابد. در نتیجه شیوه والدگری والدین می‌تواند احساس شایستگی و لیاقت، احساس تعلق، مهربان بودن، دوست داشتن، و دوست داشته شدن را در آنان ایجاد کند و مقدمه‌ای برای رفتار کردن با محبت، یاری‌رسانی و مشارکت با دوستان، همسالان و سایر اولیاء مدرسه

مثابهٔ یک راهبرد تنظیم هیجانی مؤثر عمل می‌کند و زمینهٔ شکل‌گیری احساسات مثبت بیشتری از مهرورزی را فراهم می‌کند (۱۴). خودشفقت‌ورزی، به‌عنوان یک سازه اساسی بر تنظیم و تعادل هیجانی متمرکز است و تابعی است از راهبردهای سازش‌یافته برای سازمان دادن هیجان‌ها، نه تنها به واسطهٔ کاهش هیجان‌های منفی، که از طریق ایجاد و خلق هیجان‌های مثبت مانند مهربانی و پیوستگی‌های اجتماعی عمل می‌کند (۱۵). نتیجه این که این سازه به افزایش احساس همدردی با خود و دیگران منجر می‌شود (۱۶ و ۱۷). باید گفت خودشفقت‌ورزی شامل سه مؤلفه اصلی، خودمهربانی در مقابل خودقضاوتی، حس مشترک انسانی در مقابل انزوا، و ذهن آگاهی در مقابل بیش‌هماندسازی است. این مؤلفه‌ها ارتباط متقابل و دوسویه‌ای با هم دارند و ممکن است با هم ترکیب شوند (۱۸)؛ بدین معنا که این سازه مستلزم احساس پذیرش و مهربانی نسبت به خود و گشودگی خاطر است و به‌وسیله قضاوت‌ها و پیش‌داوری‌های شدید مسدود نمی‌شود و در شرایط سخت روانی با تأکید بر حس مشترک انسانی پیش از آن که فرد منزوی شود، بر پیوستگی‌های اجتماعی و رفتارهای مدنی مناسب تأکید دارد. ذهن آگاهی یکی دیگر از مؤلفه‌های این سازه است که مشتمل بر حضور ذهن در لحظهٔ حاضر است که نگاهی متعادل نسبت به شرایط سخت ایجاد می‌کند (۱۹-۲۱).

در نتیجه بسیاری از یافته‌های پژوهشی نشان داده‌اند که خودشفقت‌ورزی، متغیری مهم و اثرگذار در رفتارهای مدنی-تحصیلی به شمار می‌آید، لکن بررسی میانجی‌گری حمایت خودمختاری والدینی در این رابطه به روش معادلات ساختاری و به صورت یک مجموعه درهم‌تنیده تاکنون انجام نشده است. از این رو، انجام این پژوهش ضروری است که نقش این مجموعه از متغیرها را بر رفتارهای مدنی-تحصیلی دانش‌آموزان که از منابع فعال نیروی انسانی کشور در حال و آینده هستند بررسی کند. بنابراین، هدف پژوهش حاضر، پاسخ به این مسئله است که

فراهم شود (۸). به این ترتیب، حمایت خودمختاری والدینی^۱ یکی از متغیرهای پیش‌آیندی رفتارهای مدنی-تحصیلی دانش‌آموزان محسوب می‌شود. مقصود از حمایت خودمختاری والدینی، ویژگی والدین است که نسبت به فرزندان خود خوش‌بین هستند و کمک می‌کنند تا به کشف ارزش‌ها و علایق شخصی خود بپردازند. والدینی که حمایت‌های همراه با شفقت و آرامش‌دهندگی و زمینه پرورش خودنظم‌جویی را برای فرزندان فراهم می‌سازند و به خوبی این موقعیت‌ها را مدیریت می‌کنند و به آنها آموزش می‌دهند که رفتارهای مدنی-تحصیلی و بهنجار داشته باشند، به احتمال قوی به سمت رفتارهای مناسب و مطلوب در تعاملات اجتماعی در مدرسه و محیط زندگی، هدایت و تشویق می‌شوند (۹ و ۱۰). در همین ارتباط، با تأکید بر اهمیت ادراک کودک از روابط خود با والدین، والدگری ادراک شده را معمولاً به صورت ادراک کودک از روابط با والدین از جنبه‌های مشارکت، حمایت از خودمختاری، و گرمی معرفی می‌کنند (۱۱). از این رو، حمایت خودمختاری والدینی درجه‌ای از استقلال، اتکا به خود، و رشد مهارت‌های اجتماعی است که آن را خودتعیین‌گری^۲ نام نهاده‌اند. خودتعیین‌گری متشکل از سه نیاز اساسی روانی به نام‌های خودمختاری، شایستگی، و ارتباط است (۱۲). حمایت خودمختاری والدینی به منظور تأیید و صحه گذاشتن بر اعمال قابل قبول شخص است که زمینه‌ساز و برانگیزاننده افزایش رفتارهای مطلوب در زمینه‌های مدنی و تحصیلی است و هنگامی که والدین به واکنش‌های هیجانی کودکان پاسخ مناسب می‌دهند، به صورت مستقیم می‌توانند بر کیفیت و استقلال واکنش‌های هیجانی آنها تأثیر بگذارند و منجر به ارضای هر چه بهتر نیازهای بنیادین روان‌شناختی شوند (۱۳).

برخی ویژگی‌های روان‌شناختی افراد از جمله خودشفقت‌ورزی^۳ می‌تواند تأثیر بسزایی در افزایش رفتارهای مطلوب در موقعیت‌های اجتماعی داشته باشد. این سازه بیش از این که به عنوان یک الگوی هیجانی منفی و یا خنثی باشد، به

3. Self-compassion

1. Parental autonomy support
2. Self-determination

آیا خودشفقت‌ورزی با میانجی‌گری حمایت خودمختاری والدینی می‌تواند رفتارهای مدنی - تحصیلی دانش‌آموزان را پیش‌بینی کند؟

روش

الف) طرح پژوهش و شرکت‌کنندگان: پژوهش حاضر از حیث هدف کاربردی و از نوع پژوهش‌های توصیفی - همبستگی و مدل معادلات ساختاری است. جامعه آماری این پژوهش شامل تمام دانش‌آموزان دوره اول متوسطه شهر مهاباد در سال تحصیلی ۹۶-۱۳۹۵ است که تعداد ۳۰۱۹ نفر دختر و تعداد ۳۲۰۰ نفر پسر هستند. با استفاده از روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای، ۶۴۵ دانش‌آموز انتخاب شدند. در مرحله نخست، برای انتخاب خوشه‌ها از بین مدارس متوسطه اول، ۵ مدرسه دخترانه، و ۵ مدرسه پسرانه به شکل تصادفی انتخاب و در مرحله بعدی، از بین مدارس انتخاب شده، دو کلاس پایه‌های هشتم و نهم انتخاب شدند. ملاک‌های ورود به پژوهش عبارت بودند از: پایه تحصیلی، رضایت کامل برای شرکت در پژوهش، و نداشتن اختلال روان‌شناختی معنادار. همچنین ملاک‌های خروج از پژوهش شامل تکمیل ناقص پرسشنامه‌ها بود. بررسی ویژگی‌های جمعیت‌شناختی افراد نمونه نشان داد که از مجموع ۶۴۵ شرکت‌کننده دانش‌آموز (۴۹/۹٪) دختر و (۵۱/۱٪) ۳۲۳ پسر بودند. دامنه سنی افراد مورد مطالعه بین ۱۲ تا ۱۵ سال بود که میانگین و انحراف استاندارد سن آنان به ترتیب $11.02 \pm 14/40$ بود.

ب) ابزار

۱. پرسشنامه رفتارهای مدنی - تحصیلی^۱: پرسشنامه رفتارهای مدنی - تحصیلی شامل ۲۱ گویه در مقیاس لیکرت از (کاملاً مخالفم=۱ تا کاملاً موافقم=۵) است که توسط گل‌پرور (۳) استاندارد شده است. این پرسشنامه شامل سه عامل پایبندی به قواعد (۸ سوال)، یاری‌رسانی و مشارکت اجتماعی (۱۰ سوال)، و روابط صمیمانه (۳ سوال) است. ضریب آلفای کرونباخ این پرسشنامه توسط گل‌پرور ۰/۸۵ و در این مطالعه ۰/۷۷

به دست آمد. روایی آزمون نیز توسط گل‌پرور (۳) و هم در مطالعه حاضر توسط متخصصان و پژوهشگران مورد تأیید قرار گرفته است.
۲. مقیاس ادراک شیوه والدگری والدین^۲: این مقیاس دارای ۴۲ گویه (۲۱ گویه برای پدر و ۲۱ گویه برای مادر) است و توسط گرولنیک، دسی و رایان (۲۲) طراحی شده است. این مقیاس در یک طیف لیکرت ۷ درجه‌ای قرار دارد و دارای خرده‌مقیاس‌های مشارکت پدر، مشارکت مادر، حمایت پدر از خودمختاری، حمایت مادر از خودمختاری، گرمی پدر، و گرمی مادر است که به طور جداگانه برای پدر و مادر به دست می‌آید. در این پژوهش فقط از خرده‌مقیاس حمایت پدر از خودمختاری و حمایت مادر از خودمختاری استفاده شد. اعتبار خرده‌مقیاس‌های مزبور را بین ۰/۷۹ تا ۰/۸۶ گزارش کرده‌اند (۲۲). در ایران نیز رشائوانلو و حجازی (۲۳) اعتبار کلی و خرده‌مقیاس‌های این پرسشنامه را به ترتیب ۰/۹۳، ۰/۶۴، ۰/۸۳، ۰/۸۴، ۰/۸۸ و ۰/۸۳ و برای کل مقیاس ۰/۸۴ به دست آورده‌اند.

۳. مقیاس خودشفقت‌ورزی^۳: این مقیاس خودگزارشی دارای ۲۶ سوال است که توسط نف (۱۶) تهیه شده است. آزمودنی‌ها به سوالات در یک طیف لیکرت ۵ درجه‌ای از صفر (هرگز) تا ۵ (تقریباً همیشه) پاسخ می‌دهند. این مقیاس سه مؤلفه دو قطبی را در قالب ۶ خرده‌مقیاس: خودمهربانی در مقابل خودقضاتوی (معکوس)، حس مشترک انسانی در مقابل انزوا (معکوس)، و ذهن‌آگاهی در مقابل بیش‌هماندسازی (معکوس) اندازه‌گیری می‌کند. ضرایب اعتبار شش خرده‌مقیاس به ترتیب، ۰/۷۷، ۰/۷۲، ۰/۷۲، ۰/۸۰، ۰/۷۴ و ۰/۷۴ گزارش و ضریب اعتبار کل آزمون به روش بازآزمایی (بعد از سه هفته) ۰/۹۳ گزارش شده است (۱۵). در همین راستا، یارنل و نف (۲۴) گزارش کرده‌اند این مقیاس از روایی همگرایی و روایی افتراقی مطلوب برخوردار بوده است. شرکت‌کنندگانی که شرقی بودند در مقایسه با آنانی که شرقی نبودند در مقیاس خودشفقت‌ورزی نمره‌های به مراتب بالاتری کسب کرده‌اند. تحلیل عاملی این ابزار در ایران توسط کرد و پاشاشریفی (۲۵) با استفاده از روش تحلیل مؤلفه‌های اصلی و چرخش واریماکس نشان داد که عامل‌های پرسشنامه در مجموع ۷۵/۱۱ درصد واریانس کل مقیاس را

3. Neff's self-compassion (SCS)

1. Civic-academic behaviors
2. Perceived parenting styles survey (PPSS)

از ۳ و ۱۰ بیشتر باشد (۲۶). با توجه به جدول ۱ قدر مطلق چولگی و کشیدگی تمامی متغیرها کمتر از یک است؛ بنابراین پیش‌فرض نرمال بودن مدل‌یابی علی برقرار است.

جدول ۱: میانگین، انحراف معیار، چولگی و کشیدگی متغیرهای پژوهش (تعداد: ۶۴۵)

متغیر	Mean ± SD	چولگی	کشیدگی
مهربانی با خود	۳/۶۸ ± ۰/۷۲	-۰/۰۶	۰/۴۷
قضاوت نسبت به خود	۳/۳۳ ± ۰/۸۰	۰/۱۷	۰/۷۵
حس مشترک انسانی	۳/۲۲ ± ۰/۸۲	۰/۷۹	۰/۸۱
انزوا	۳/۵۷ ± ۰/۷۸	-۰/۱۳	۰/۹۸
ذهن آگاهی	۳/۲۶ ± ۰/۸۲	۰/۵۵	۰/۴۴
بیش همانندسازی	۳/۵۳ ± ۰/۷۵	۰/۶۱	۰/۲۱
خودشفقت‌ورزی	۳/۴۳ ± ۰/۶۷	۰/۳۱	۰/۲۳
پابندی به قواعد	۳/۸۳ ± ۰/۷۱	۰/۶۰	۰/۹۰
یاری‌رسانی	۳/۷۹ ± ۰/۷۶	۰/۹۰	۰/۰۸
روابط صمیمانه	۴/۰۴ ± ۰/۹۳	۰/۱۴	۰/۴۰
رفتارهای مدنی - تحصیلی	۳/۸۴ ± ۰/۶۹	۰/۰۲	۰/۹۴
حمایت از خودمختاری	۴/۶۱ ± ۰/۹۱	۰/۲۷	-۰/۰۴

تبیین می‌کنند. در پژوهش حاضر، ضریب آلفای کرونباخ محاسبه شده برای مقیاس خودشفقت‌ورزی ۰/۷۹ به دست آمد. **(ج) روش اجرا:** روند گردآوری داده‌ها به این صورت بود که با کسب اجازه از معاونت آموزشی اداره آموزش و پرورش شهرستان مهاباد و مراجعه به مدیران مدارس و معلمان کلاس‌های انتخاب شده، اهداف و نحوه پاسخ‌گویی به سؤالات پرسشنامه‌ها توضیح داده شد. در مرحله بعد پژوهشگران بعد از شناسایی افراد مورد نظر، از دانش‌آموزان مشغول به تحصیل در پایه‌های هشتم و نهم اقدام به جمع‌آوری داده‌ها کردند. به منظور رعایت ملاحظات اخلاقی و انسانی و جلب اطمینان و محرمانه بودن پاسخ‌ها، توضیحاتی برای افراد نمونه ارائه شد و پرسشنامه رفتارهای مدنی - تحصیلی، درک سبک‌های والدگری، و خودشفقت‌ورزی به صورت یک بسته بدون نام در اختیار دانش‌آموزان قرار گرفت. در نهایت پس از جمع‌آوری داده‌ها برای آزمون فرضیه‌ها از روش مدل معادلات ساختاری و بوت استرپ^۱ و برای تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار ایموس نسخه ۲۴ استفاده شد.

یافته‌ها

جدول ۲ ماتریس همبستگی متغیرهای مورد مطالعه همبستگی بین متغیرهای پژوهش را نشان می‌دهد. مقادیر همبستگی بیانگر پراکندگی مشترک بین متغیرهاست. با توجه به معنادار بودن رابطه بین متغیرها در همه موارد، فرض رابطه خطی بین متغیرها تأیید می‌شود.

در جدول ۱ شاخص‌های توصیفی متغیرها شامل میانگین، انحراف استاندارد، چولگی و کشیدگی ارائه شده‌اند. کلاین پیشنهاد می‌کند که در مدل‌یابی علی، توزیع متغیرها باید نرمال باشد. او پیشنهاد می‌کند که قدر مطلق چولگی و کشیدگی متغیرها نباید

جدول ۲: ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش

شماره	متغیر	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲
۱	مهربانی با خود	۱											
۲	قضاوت نسبت به خود	۰/۳۱**	۱										
۳	حس مشترک انسانی	۰/۲۳**	۰/۲۶**	۱									
۴	انزوا	۰/۱۸**	۰/۲۰**	۰/۳۶**	۱								
۵	ذهن آگاهی	۰/۲۷**	۰/۲۲**	۰/۲۵**	۰/۲۲**	۱							
۶	بیش همانندسازی	۰/۳۱**	۰/۲۹**	۰/۱۸**	۰/۲۷**	۰/۲۳**	۱						

1. Bootstrap

۷	خودشفقت‌ورزی	۰/۴۳**	۰/۲۹**	۰/۳۳**	۰/۲۵**	۰/۴۰**	۰/۳۱**	۱
۸	پابندی به قواعد	۰/۱۹**	-۰/۲۱*	۰/۲۳**	-	۰/۲۰**	-	۱
۹	یاری‌رسانی	۰/۳۳**	-	۰/۴۸**	-	۰/۲۲**	-	۱
۱۰	روابط صمیمانه	۰/۳۵**	-	۰/۲۷**	-	۰/۲۳**	-	۱
۱۱	رفتارهای مدنی-تحصیلی	۰/۳۶**	-	۰/۳۹**	-	۰/۱۹**	-	۱
۱۲	حمایت از خودمختاری	۰/۳۵**	-	۰/۳۲**	-	۰/۲۴*	-	۱

**p<0.01, *p<0.05

نیکویی برازش تعدیل یافته^۳ و ریشه میانگین مربعات باقیمانده استاندارد شده^۴ به عنوان شاخص‌های برازش مطلق^۵، شاخص برازش تطبیقی^۶، شاخص برازش هنجار شده^۷ و شاخص برازش هنجار نشده^۸ به عنوان شاخص‌های برازش تطبیقی و مجذور خی بر درجه آزادی، شاخص برازش ایجاز^۹ و مجذور میانگین مربعات خطای تقریب^{۱۰} (به عنوان شاخص‌های برازش مقتصد در نظر گرفته شدند.

جدول ۳: شاخص‌های نیکویی برازش الگوی آزمون شده پژوهش

شاخص‌های برازش مطلق			
شاخص	GFI	AGFI	SRMR
مقدار به دست آمده	۰/۹۸	۰/۹۶	۰/۰۲
حد قابل پذیرش	بیشتر از ۰/۹۰	بیشتر از ۰/۸۰	کمتر از ۰/۰۵
شاخص‌های برازش تطبیقی			
شاخص	CFI	NFI	NNFI
مقدار به دست آمده	۰/۹۹	۰/۹۸	۰/۹۹
حد قابل پذیرش	بیشتر از ۰/۹۰	بیشتر از ۰/۹۰	بیشتر از ۰/۹۰
شاخص‌های برازش تعدیل یافته			
شاخص	X2/df	PNFI	RMSEA
مقدار به دست آمده	۲/۵۵	۰/۶۴	۰/۰۴
حد قابل پذیرش	کمتر از ۳	بیشتر از ۰/۶۰	کمتر از ۰/۰۸

بر اساس داده‌های جدول ۲، رابطه مهربانی با خود، قضاوت نسبت خود، حس مشترک انسانی، انزوا، ذهن آگاهی و بیش‌هماندسازی با رفتارهای مدنی- تحصیلی بین (۰/۱۹ تا ۰/۳۹) بوده که در سطح (۰/۰۱ < p) معنی‌دار است. به همین ترتیب، رابطه خودمهربانی، خودقضاوتی، حس مشترک انسانی، انزوا، ذهن آگاهی و بیش‌هماندسازی با حمایت از خودمختاری بین (۰/۲۰ تا ۰/۴۵) بوده که همه این ضرایب در سطح (۰/۰۱ < p) معنی‌دار است. همچنین رابطه خودشفقت‌ورزی با رفتارهای مدنی تحصیلی (۰/۳۵) و با حمایت از خودمختاری (۰/۳۰) بوده که در سطح (۰/۰۱ < p) معنی‌دار است.

برای آزمون الگوی نظری پژوهش و برازش آن با داده‌های جمع‌آوری شده از روش پیشینه احتمال استفاده شد. استفاده از این روش نیازمند نرمال بودن چندمتغیره متغیرها است. در این پژوهش برای بررسی نرمال بودن چندمتغیره از ضریب کشیدگی استاندارد شده مردیا^۱ استفاده شد. این عدد در پژوهش حاضر ۷۷/۷۸ به دست آمد که کمتر از عدد ۱۶۸ است که از طریق فرمول $p(p+2)$ محاسبه شده است. در این فرمول p مساوی است با تعداد متغیرهای مشاهده شده که در این پژوهش ۱۲ است (۲۷).

در جدول ۳ شاخص‌های برازش مطلق، تطبیقی و مقتصد به تفکیک گزارش شده‌اند. در پژوهش حاضر، شاخص نیکویی برازش^۲ شاخص

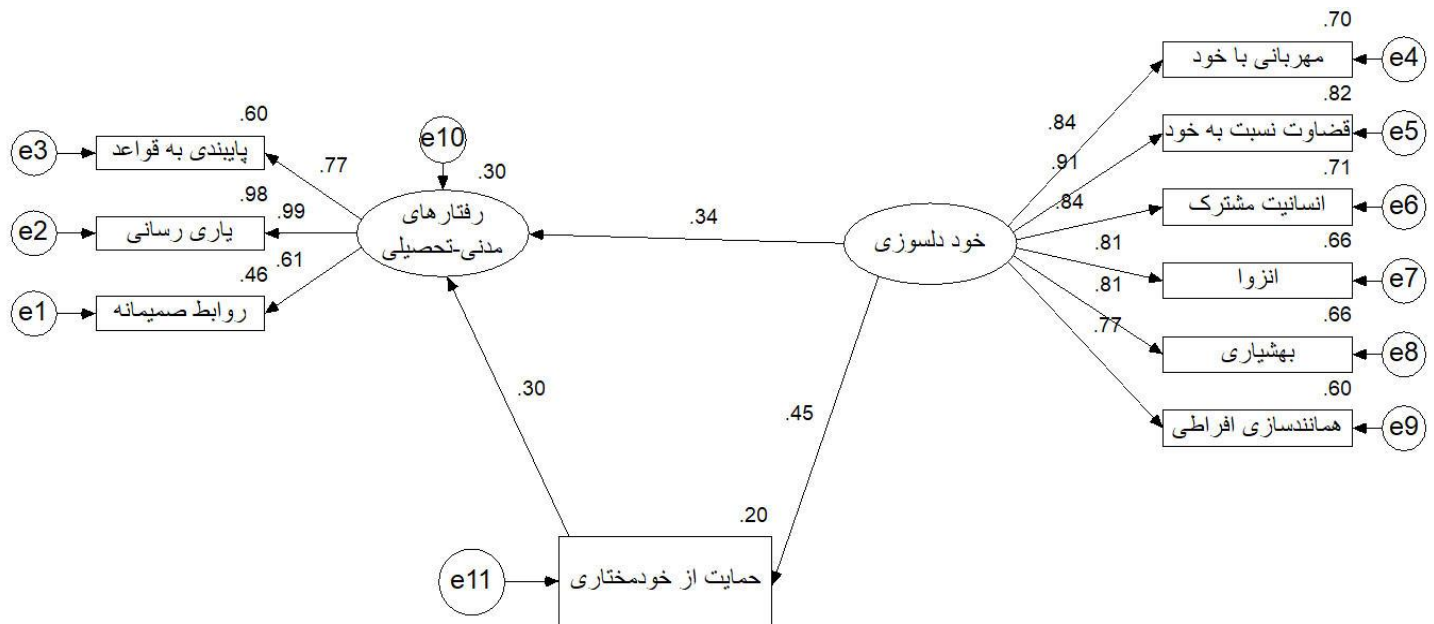
6. Comparative Fit Index
7. Normed Fit Index
8. Non-Normed Fit Index
9. Parsimony Fit Index
10. Root Mean Square Error of Approximation

1. Mardia
2. Goodness of Fit Index
3. Adjusted Goodness of Fit Index
4. Standardized Root Mean Squared Residual
5. Absolute

داده‌های جمع‌آوری شده دارد. در شکل ۱ مدل آزمون شده پژوهش نشان داده شده است.

در جدول ۳، مقادیر هر یک از شاخص‌های برازش گزارش شده‌اند. با توجه به این جدول تمامی شاخص‌های برازش در حد مطلوبی قرار دارند و می‌توان نتیجه گرفت که مدل آزمون شده، برازش مناسبی با

شکل ۱: الگوی آزمون شده پژوهش

خودمختاری را پیش‌بینی و تبیین می‌کند. در جدول ۴ نتایج مربوط به اثرات مستقیم پژوهش گزارش شده است.

با توجه به شکل ۱، خودشفقت‌ورزی و حمایت از خودمختاری در مجموع ۳۰ درصد از واریانس رفتارهای مدنی - تحصیلی را تبیین می‌کنند. خودشفقت‌ورزی به تنهایی ۲۰ درصد از تغییرات حمایت از

جدول ۴: نتایج مربوط به اثرات مستقیم

مسیر	برآورد پارامتر	ضریب مسیر	خطای استاندارد برآورد	آماره t	سطح معنی داری
به روی رفتارهای مدنی تحصیلی از طریق خودشفقت‌ورزی	۰/۱۵	۰/۳۴	۰/۰۸	۷/۶۷	۰/۰۱
حمایت از خودمختاری	۰/۱۱	۰/۳۰	۰/۰۸	۷/۰۶	۰/۰۱
به روی حمایت از خودمختاری از طریق خودشفقت‌ورزی	۰/۲۱	۰/۴۵	۰/۰۳	۱۰/۹۳	۰/۰۱

که با افزایش خودشفقت‌ورزی و حمایت از خودمختاری، میزان رفتارهای مدنی - تحصیلی دانش‌آموزان افزایش می‌یابد. اثر مستقیم خودشفقت‌ورزی بر حمایت از خودمختاری (۰/۴۵) و مقدار آماره t (۱۰/۹۳) در سطح ۰/۰۱ معنی‌دار است؛ بنابراین با افزایش

مطابق جدول ۴ اثر مستقیم خودشفقت‌ورزی (۰/۳۴) و آماره t (۷/۶۷) بر رفتارهای مدنی - تحصیلی در سطح ۰/۰۱ مثبت و معنی‌دار است. اثر مستقیم حمایت از خودمختاری (۰/۳۰) و آماره t (۷/۰۶) بر رفتارهای مدنی - تحصیلی در سطح ۰/۰۱ مثبت و معنی‌دار است. ضرایب مستقیم حاکی از تأیید فرضیه‌های مستقیم است؛ بنابراین می‌توان گفت

نمونه‌گیری برآورد پارامترها و خطای معیار مربوط به آن را ارزیابی می‌کند. چنین ارزیابی برای تعیین مقاوم بودن پارامترها تحت مفروضه‌های نرمال بودن چندمتغیره یا بد تدوین شدن مدل، مقایسه مدل‌های جایگزین، و مقایسه روش‌های برآورد مفید است. بر این اساس به منظور برآورد مربوط به پارامترهای اصلی مدل معادله ساختاری از روش بوت استرپ یا خودگردان سازی استفاده شد (۲۸).

خودشفقت‌ورزی، میزان حمایت از خودمختاری دانش‌آموزان افزایش می‌یابد.

در ادامه این مطالعه نتایج مربوط به اثرات غیرمستقیم گزارش شده است. از روش بوت استرپ برای تعیین معناداری مسیر غیرمستقیم یعنی اثر خودشفقت‌ورزی از طریق حمایت از خودمختاری بر رفتارهای مدنی - تحصیلی استفاده شد. بوت استرپ در برنامه AMOS توزیع

جدول ۵: نتایج مربوط به اثرات غیر مستقیم خودشفقت‌ورزی و حمایت خودمختاری بر رفتارهای مدنی - تحصیلی

متغیر	ضریب مسیر	خطای استاندارد برآورد	سطح معنی داری	حد پایین	حد بالا
خودشفقت‌ورزی	۰/۱۵	۰/۰۲	۰/۰۱	۰/۱۰	۰/۱۷

طور معنی‌داری افزایش یافت؛ به عبارت دیگر می‌توان گفت خودشفقت‌ورزی و حمایت خودمختاری والدینی با هم باعث افزایش پیش‌بینی رفتارهای مدنی - تحصیلی دانش‌آموزان خواهد شد. سرانجام در جدول ۶ نتایج مربوط به اثرات کل گزارش شده است.

در جدول ۵ اثر غیرمستقیم خودشفقت‌ورزی از طریق حمایت از خودمختاری بر رفتارهای مدنی - تحصیلی (۰/۱۵) در سطح ۰/۰۱ مثبت و معنی‌دار است، بنابراین با ورود متغیر حمایت از خودمختاری به عنوان متغیر میانجی، رابطه خودشفقت‌ورزی با رفتارهای مدنی - تحصیلی به

جدول ۶: نتایج مربوط به اثرات کل خودشفقت‌ورزی و حمایت خودمختاری بر رفتارهای مدنی - تحصیلی

متغیر	ضریب مسیر	خطای استاندارد برآورد	سطح معنی داری	حد پایین	حد بالا
خودشفقت‌ورزی	۰/۴۸	۰/۰۲	۰/۰۱	۰/۲۸	۰/۶۴

مثبت‌گراست، به‌عنوان یک راهبرد تنظیم هیجانی مؤثر عمل می‌کند و زمینه شکل‌گیری احساسات مثبت بیشتری از مهرورزی را فراهم می‌کند؛ بنابراین راهبردی سازش‌یافته برای سازمان دادن هیجان‌ها و ایجاد هیجان‌های مثبت از قبیل پیوستگی‌های اجتماعی و افزایش احساس همدردی با همسالان و دوستان است. باید اذعان داشت که برقراری ارتباط قوی بین خودشفقت‌ورزی با مؤلفه یاری‌رسانی و مشارکت اجتماعی به این دلیل است که فرد با ویژگی خودشفقت‌ورزی از خویش‌شن خود رضایت دارد و معمولاً نگرش مثبتی هم نسبت به خود و دیگران دارد و تعامل و حمایت اجتماعی در آنان بالاتر است. این در حالی است که یافته‌های مطالعه باکر و همکاران (۸) نشان می‌دهد رفتار مدنی - تحصیلی با عدم کارایی و تنیدگی تحصیلی ارتباط منفی دارد و دانش‌آموزانی که دارای سطح بالاتری از خودشفقت‌ورزی دارا هستند معمولاً حس اشتراک انسانی بیشتری دارند در نتیجه در

با توجه به جدول ۶، اثر کل خودشفقت‌ورزی بر رفتارهای مدنی - تحصیلی (۰/۴۸) و در سطح ۰/۰۱ معنی‌دار است؛ بنابراین می‌توان گفت که با افزایش خودشفقت‌ورزی و حمایت خودمختاری والدینی، میزان رفتارهای مدنی - تحصیلی دانش‌آموزان به شکل معنی‌داری افزایش می‌یابد.

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش میانجی‌گری حمایت خودمختاری والدین در رابطه با خودشفقت‌ورزی و رفتارهای مدنی - تحصیلی انجام شد. یافته‌ها نشان داد بین خودشفقت‌ورزی با رفتارهای مدنی - تحصیلی رابطه مثبت و معنی‌داری وجود دارد. این یافته با نتایج مطالعات گلپور (۳)، اسنارد و جوفر (۵)، افزانده، پورابولی و سبزواری (۷)، باکر، هانت و اندروز (۸)، راس (۱۴) و نف، هسیه و دجیترات (۱۵) همسویی دارد. با توجه به این‌که خودشفقت‌ورزی یک ویژگی خودمراقبه‌ای

موقعی که از آنان کمک خواسته می‌شود، یاری‌رسان‌هایی مهربانی و مشارکت‌کنندگان مسؤولیت‌پذیر خواهند بود و در فعالیت‌های گروهی و کلاسی نیز موفق عمل خواهند کرد. در نتیجه افراد خودشفقت‌ورز از کیفیت زندگی و سلامت روان بالاتری برخوردارند و به آسانی می‌توانند با دیگران ارتباط صمیمانه داشته باشند و مشارکت اجتماعی و رفتارهای مدنی بالایی در محیط‌های مختلف از جمله محیط‌های آموزشگاهی داشته باشند و انگیزه‌های نوع‌دوستی، یاری‌رسانی، و رفتارهای مشارکتی بالایی که ممکن است فراتر از نقش رسمی و مقررات و رسوم آموزشی باشد، با دوستان و همقطاران خود داشته باشند. به این ترتیب، خودشفقت‌ورزی موجب افزایش و بهبود رفتارهای مدنی - تحصیلی در دانش‌آموزان می‌شود.

همچنین دیگر یافته‌های این مطالعه نشان داد بین خودشفقت‌ورزی و حمایت خودمختاری والدینی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. این یافته با نتایج پژوهش‌های محبی و بدری (۹)، گانیه و دسی (۱۰)، فریلند و وارل (۱۱)، و نف (۱۸) همخوانی دارد. بدون شک والدینی که دلسوز فرزندان خود هستند و به آنها حس آرامش می‌دهند و محیط سرشار از محبت و همدلی در فضای خانواده فراهم می‌کنند، معمولاً از خودمختاری کودکان خود حمایت می‌کنند و زمینه‌ساز شکل‌گیری حس استقلال و شایستگی و خودارزشمندی آنها خواهند بود. محبی و بدری (۹) بر این باور هستند که اگر والدین استقلال، اتکا به خود، و رشد مهارت‌های اجتماعی را در فرزندان خود تقویت کنند میزان بالایی از مشارکت اجتماعی و فعالیت‌های مدنی - تحصیلی سازنده و مفید را در آنها شاهد خواهیم بود.

علاوه بر این یافته‌های این پژوهش نشان داد که خودشفقت‌ورزی از طریق تأثیر مثبت بر حمایت خودمختاری والدینی، بر رفتارهای مدنی - تحصیلی تأثیر معناداری می‌گذارد؛ به عبارت دیگر نقش میانجی‌گری حمایت از خودمختاری در ارتباط خودشفقت‌ورزی با رفتارهای مدنی - تحصیلی تأیید می‌شود و می‌توان گفت خودشفقت‌ورزی و حمایت خودمختاری

والدینی باعث تسهیل و افزایش رفتارهای مدنی - تحصیلی افزون‌تری در دانش‌آموزان می‌شود. در نتیجه می‌توان اذعان داشت، دانش‌آموزانی که احساس خودشفقت‌ورزی بیشتری دارند به واقع از پیوستگی‌های اجتماعی و سازش‌یافتگی بیشتری برخوردارند و از کیفیت زندگی روان‌شناختی شایسته‌تری بهره‌مند هستند و ادراک درستی از تلاش و کوشش خود دارند. همچنین معمولاً والدین این افراد برای فعالیت‌های فرزندان خود ارزش‌قائل هستند و آنها را برای حل مسائل تشویق می‌کنند، به آنها حق انتخاب و شرکت در تصمیم‌گیری‌های زندگی می‌دهند، فرصت می‌دهند تا فعالیت‌های مورد علاقه خود را انتخاب کنند، و در مجموع از خودمختاری و حس استقلال فرزندان حمایت می‌کنند و این حمایت از خودمختاری، زمینه را برای بروز رفتارهای مدنی - تحصیلی مطلوب در مدرسه فراهم می‌کند.

پژوهش‌های زیادی نشان داده‌اند ادراک شایستگی و استقلال با سلامت روان رابطه دارند. از جمله پژوهش‌های ساداتی فیروزآبادی و ملطفتی (۱۳)، کرد و پاشاشریفی (۲۰)، و نریمانی، عینی و تقوی (۲۱) نشان داده‌اند سبک والدگری مناسب (گرمی در روابط، حمایت از استقلال، و نداشتن سبک مهارگری) باعث بهبود شایستگی و سلامت روان در فرزندان می‌شود. دانش‌آموزانی که از توانایی‌های خودشفقت‌ورزی و خودمراقبه‌ای بهره‌مند هستند به لحاظ انگیزشی در فعالیت‌های خود پرتلاش، دلگرم‌تر، و از پایداری پیشرفت تحصیلی بیشتری برخوردار بوده و مهارت‌های بیشتری بر یادگیری خود دارند و به طور مرتب به منظور دستیابی به تسلط و چیرگی در فعالیت‌های مدنی و تحصیلی، خود را مورد ارزیابی قرار می‌دهند و پیامدهای رفتاری خود را می‌پذیرند. دانش‌آموزی که احساس شایستگی و خودمختاری کند معمولاً تعامل و پیوند اجتماعی مناسب دارد و اگر از وی درخواست کمک شود، یاری‌رسان خواهد بود. این افراد سطح مشارکت و همیاری بالایی دارند و نسبت به قوانین و هنجارها هم بی‌تفاوت نیستند. همچنین حمایت‌گری پدر و مادر از خودمختاری کودکان باعث انگیزش درونی برای پیشرفت و فعالیت‌های اجتماعی مطلوب می‌شود. اگر والدین به

آنجا که گروه نمونه پژوهش حاضر دانش‌آموزان دوره متوسطه اول بوده است، لازم است در تعمیم نتایج به سایر گروه‌های سنی و پایه تحصیلی، جانب احتیاط رعایت شود. در هر صورت پیشنهاد می‌شود مطالعات آتی در جهت رفع محدودیت‌های روش شناختی این پژوهش اقدام کرده و در نتیجه بر دقت و تعمیم‌دهی نتایج بیفزایند.

تشکر و قدردانی: این پژوهش برگرفته از پایان‌نامه کارشناسی ارشد خانم معصومه منصوری در رشته روان‌شناسی عمومی دانشگاه آزاد واحد مهاباد با کد ۱۶۶۲۰۷۰۵۹۵۵۲۰۰۵ است. همچنین مجوز اجرای آن بر روی افراد نمونه از سوی اداره آموزش و پرورش شهر مهاباد با شماره نامه ۲۹۲۷/۲۹۲۷۹/۲۰۸۸۸ مورخ ۱۳۹۶/۰۱/۱۵ صادر شده است. بدین وسیله از مسئولین اداره آموزش و پرورش، کادر اداری، مربیان مدارس، و افراد نمونه که در اجرای طرح به ما کمک کردند تشکر و قدردانی می‌شود.

تضاد منافع: هیچ‌گونه تضاد منافی برای نویسندگان این مقاله وجود ندارد.

دانش‌آموزان فرصت دهند آزادانه به فعالیت‌های مورد علاقه خود بپردازند و آنها را به مشارکت امور تحصیلی تشویق کنند. موجبات احساس شایستگی و خودمختاری آنان را فراهم می‌کنند.

بدین ترتیب با توجه به یافته‌های مطالعه حاضر پیشنهاد می‌شود برای افزایش رفتارهای مدنی - تحصیلی دانش‌آموزان، آموزش سازه مهم و مثبت‌گرای خودشفقت‌ورزی در حوزه روان‌شناسی می‌تواند تأثیرگذار باشد. همچنین در پژوهش‌های آینده به شناسایی نیمرخ‌ها و جهت‌گیری‌های انگیزشی و هیجانی دانش‌آموزان پرداخته شود و بر اساس ارتباط این سازه‌ها و راهکارهای خودمراقبه‌ای لازم برای مقابله با مسائل و مشکلات شناختی، عاطفی، و رفتاری دانش‌آموزان، مداخلات و اقدامات مناسب صورت گیرد. لازم به ذکر است پژوهش حاضر از نوع همبستگی است، بنابراین استنباط نتایج علی باید با احتیاط صورت گیرد. بر این اساس پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های آتی، این مطالعه در قالب طرح آزمایشی، تکرار و مورد بررسی قرار گیرد و یافته‌های آن با نتایج مطالعات مختلف مقایسه شود. از

References

1. Abbaasiyaan H, Rezaaveisi M. Individual citizenship behavior: the mediator between teachers' academic optimism and students' academic achievement. *Quarterly Journal of Education*. 2018; 34 (1): 35-52. [Persian]. [\[Link\]](#)
2. Cichy RF, Cha J, Kim S. The relationship between organizational commitment and contextual performance among private club leaders. *Int J Hosp Manag*. 2009; 28(1): 53-62. [\[Link\]](#)
3. Golparvar M. The role of academic ethics, educational justice and injustice among university student's education/citizenship behaviors. *The Journal of Modern Thoughts in Education*. 2010; 5(4): 25-41. [Persian]. [\[Link\]](#)
4. Marzooghi R, Heidari M, Heidari E. The impact of educational justice on students' academic burnout in the University of Social Welfare and rehabilitation science, Tehran, Iran. *Strides in Development of Medical Education*. 2013; 10(3): e60707. [Persian]. [\[Link\]](#)
5. Esnard C, Jouffre S. Organizational citizenship behavior: Social valorization among pupils and the effect on teachers' judgments. *European Journal of Psychology of Education*. 2008; 23(3): 255-274. [\[Link\]](#)
6. Rezaei MA, Sabzevari S, Garrusi B. Assessing the relationship between spiritual wellbeing and academic citizenship behaviors among postgraduate students at Kerman University of Medical Sciences, Iran. *Strides in Development of Medical Education*. 2015; 12(2): e59166. [Persian]. [\[Link\]](#)
7. Afrazandeh SS, Pouraboli B, Sabzevari S. A survey on the educational citizenship behavior observance by nursing students. *Journal of Nursing Education*. 2017; 6(1): 9-15. [Persian]. [\[Link\]](#)
8. Baker TL, Hunt TG, Andrews MC. Promoting ethical behavior and organizational citizenship behaviors: The influence of corporate ethical values. *J Bus Res*. 2006; 59(7): 849-857. [\[Link\]](#)
9. Mohebi M, Badri R. Examine a model of antecedents and consequences of emotion regulation with role of parent, teacher autonomy support and perceived control in the students. *Journal of Educational Psychology Studies*. 2016; 13(23): 113-138. [Persian]. [\[Link\]](#)
10. Gagné M, Deci EL. Self-determination theory and work motivation. *J Organ Behav*. 2005; 26(4): 331-362. [\[Link\]](#)
11. Froiland JM, Worrell FC. Parental autonomy support, community feeling and student expectations as contributors to later achievement among adolescents. *Educ Psychol*. 2017; 37(3): 261-271. [\[Link\]](#)
12. Kuvaas B. A test of hypotheses derived from self-determination theory among public sector employees. *Employee Relations*. 2009; 31(1): 39-56. [\[Link\]](#)
13. Sadati Firoozabadi S, Moltafet G. The mediating role of satisfying basic psychological needs on the relationship between parenting styles and mental health in gifted students. *Iranian Journal of Health Education and Health Promotion*. 2017; 5(3): 203-212. [Persian]. [\[Link\]](#)
14. Raes F. Rumination and worry as mediators of the relationship between self-compassion and depression and anxiety. *Pers Individ Dif*. 2010; 48(6): 757-761. [\[Link\]](#)
15. Neff KD, Hsieh Y-P, Dejitterat K. Self-compassion, achievement goals, and coping with academic failure. *Self Identity*. 2005; 4(3): 263-287. [\[Link\]](#)
16. Neff KD. The development and validation of a scale to measure self-compassion. *Self Identity*. 2003; 2(3): 223-250. [\[Link\]](#)
17. Navab M, Dehghani A, Salehi M. The effectiveness of compassion- focused group therapy on quality of life and change in the goals and priorities of mothers of children with attention deficit / hyperactivity disorder. *Quarterly Journal of Child Mental Health*. 2018; 5(1): 127-137. [Persian]. [\[Link\]](#)
18. Neff KD. Self-compassion: an alternative conceptualization of a healthy attitude toward oneself. *Self Identity*. 2003; 2(2): 85-101. [\[Link\]](#)
19. Vahedi S, Mir Nasab MM, Fathi Azar E, Damghani Mirmahaleh M. The effect of mindfulness-based cognitive therapy on executive functioning and social emotional learning in students with oppositional defiant disorder. *Quarterly Journal of Child Mental Health*. 2018; 5(2): 47-58. [Persian]. [\[Link\]](#)
20. Kord B, Pashasharifi H. The role of self-compassion and academic stress: mediated intrinsic and extrinsic motivation. *Journal of Educational Psychology Studies*. 2015; 12(21): 127-144. [Persian]. [\[Link\]](#)
21. Narimani M, Einy S, Tagavy R. Explaining students' academic burnout based on self-compassion and sense of coherence. *Quarterly Journal of Child Mental Health*. 2018; 5(1): 36-47. [Persian]. [\[Link\]](#)
22. Grolnick WS, Deci EL, Ryan RM. Internalization within the family: the self-determination theory perspective. In: Grusec JE, Kuczynski L, editor. *Parenting and children's internalization of values: a*

- handbook of contemporary theory. Hoboken, NJ, US: John Wiley & Sons Inc; 1997, p: 135-161. [\[Link\]](#)
23. Reshvanloo TF, Hejazi E. The relationships among the perceived parenting styles, academic motivation and academic achievement in high school students. *Training & Learning Researches*. 2010; 1(39): 1-14. [Persian]. [\[Link\]](#)
24. Yarnell LM, Neff KD. Self-compassion, interpersonal conflict resolutions, and wellbeing. *Self Identity*. 2013; 12(2): 146-159. [\[Link\]](#)
25. Kord B, Pashasharifi H. Psychometric characteristics self-compassion scale among students. *Quarterly of Educational Measurement*. 2014; 4(16): 76-92. [Persian]. [\[Link\]](#)
26. Kline RB. Principles and practice of structural equation modeling. Fourth Edition. New York: The Guilford Press; 2015. [\[Link\]](#)
27. Teo T, Noyes J. Explaining the intention to use technology among pre-service teachers: a multi-group analysis of the unified theory of acceptance and use of technology. *Interactive Learning Environments*. 2014; 22(1): 51-66. [\[Link\]](#)
28. Cheung GW, Lau RS. Testing mediation and suppression effects of latent variables: Bootstrapping with structural equation models. *Organ Res Methods*. 2008; 11(2): 296-325. [\[Link\]](#)